

РЕПУБЛИКА СРПСКА
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЈЕТЕ И КУЛТУРЕ

ПРАВИЛНИК О НАЧИНУ ОРГАНИЗОВАЊА ЕКСКУРЗИЈА, ИЗЛЕТА И ШКОЛЕ
У ПРИРОДИ

Бања Лука, септембар 2024. године

На основу члана 61. став 8. Закона о основном васпитању и образовању („Службени гласник Републике Српске“ број 81/22) и члана 76. став 2. Закона о републичкој управи („Службени гласник Републике Српске”, бр. 115/18, 111/21, 15/22, 56/22, 132/22 и 90/23), министар просвјете и културе, дана 17. септембра 2024. године, доноси

ПРАВИЛНИК О НАЧИНУ ОРГАНИЗОВАЊА ЕКСКУРЗИЈА, ИЗЛЕТА И ШКОЛА У ПРИРОДИ

Члан 1.

Овим правилником прописују се начин организовања екскурзије, излета и школе у природи у основној школи и школи за дјецу са сметњама у развоју (у даљем тексту: школа).

Члан 2.

(1) Екскурзија је вишедневно путовање за ученике осмог или деветог разреда у трајању до пет дана које доприноси испуњавању одговарајућих циљева и задатака основног васпитања и образовања и када ученици истраживањем и откривањем упознају културне, научне, историјске и забавне садржаје одређеног мјеста.

(2) Излет је једнодневна или полудневна ваннаставна активност коју школа може организовати за ученике свих разреда највише два пута у току школске године, која се организује изван школе и која доприноси испуњавању одговарајућих циљева и задатака основног васпитања и образовања кроз едукативне и рекреативне садржаје.

(3) Школа у природи је посебан вид вишедневног организовања васпитно-образовног рада изван школе за ученике петог разреда, када ученици на основу искуственог учења стичу нова знања и вјештине.

(4) Програм екскурзије, излета и школе у природи треба да буде прилагођен узрасту ученика за који се организује, те усклађен са циљем, задацима основног васпитања и образовања као и исходима учења предвиђеним наставним програмима разреда за који се организују.

(5) Школа у природи је наставни облик васпитно-образовног рада, а екскурзија и излет су ваннаставни облици васпитно-образовног рада.

Члан 3.

(1) Екскурзија, излет и школа у природи треба да буду планирани годишњим програмом рада школе и реализовани у складу са истим.

(2) Школе требају да прије почетка активности на реализацији екскурзије и школе у природи затражити писану сагласност Републичког педагошког завода (у даљем тексту: Завод).

(3) Уколико школа планира реализовати екскурзију у септембру мјесецу наредне школске године, након завршетка наставе у текућој школској години а најкасније до 30. јуна текуће године треба затражити сагласност Завода за реализацију екскурзије у септембру наредне школске године.

(4) Завод неће дати сагласност или ће повући дату сагласност за реализацију екскурзије и школе у природи у случају да су се на планираним дестинацијама за реализацију екскурзије или школе у природи догодиле елементарне непогоде или друге несреће и појаве које могу угрозити здравље и сигурност ученика, те у случају да надлежне

институције дају мишљење или препоруку да би путовање на изабране дестинације могло угрозити здравље и сигурност ученика.

(4) Екскурзија, излет и школа у природи реализују се, по правилу, на подручју Републике Српске и Федерације БиХ.

(5) Екскурзија и излет могу бити реализовани и изван територије Републике Српске и Федерације БиХ, ако постоји оправданост за ту врсту реализације.

(6) Сагласност из става 2. овог члана даје се на основу елабората који садржи све елементе дефинисане у Закону о основном васпитању и образовању.

Члан 4.

(1) Оправданост из члана 3. став 5. и елаборат из члана 3. став 6. овог правилника израђује стручни тим школе који има најмање три члана који чине: директор, те запослени из реда наставника и стручних сарадника школе, које одреди директор.

(2) Оправданост из члана 3. став 5. и елаборат из члана 3. став 6. овог правилника стручни тим доставља на разматрање и мишљење савјету родитеља, савјету ученика и наставничком вијећу.

(3) Након прибављених мишљења из става 2. овог члана, стручни тим сачињава коначан текст оправданости и елабората, те тражи сагласност у складу са чланом 3. став 2. овог правилника.

Члан 5.

(1) Носилац организационо-техничких послова у вези са планирањем, припремањем, организовањем и реализовањем екскурзије, излета и школе у природи је стручни тим школе из члана 4. став 1. овог правилника.

(2) Директор школе одређује и стручног вођу пута који је задужен за реализовање усвојеног програма екскурзије, излета и школе у природи.

(3) Стручни вођа пута треба да буде из реда наставника или стручних сарадника који прате ученике.

Члан 6.

(1) Екскурзија се организује и реализује ако овом виду активности присуствује најмање 50% ученика истог разреда, за које родитељи дају писану сагласност.

(2) Екскурзија се организује и реализује у термину утврђеном годишњим програмом рада школе и школским календаром.

(3) Екскурзија се, у школама са малим бројем ученика, може организовати исте године за ученике осмог и деветог разреда ако овом виду активности присуствује најмање 50% ученика оба разреда, с тим да се наредне године не може поновити за исту генерацију.

(4) Екскурзија се, за школе са малим бројем ученика, може организовати и за ученике двију или више школа, с тим да заинтересоване школе закључе споразум.

(5) Излет се организује и реализује ако овом виду активности присуствује најмање 50% ученика истог разреда, за које родитељи дају писану сагласност.

(6) Школа у природи организује се и реализује за ученике петог разреда у термину утврђеном годишњим програмом рада школе и школским календаром, ако овом виду активности присуствује најмање 50% ученика истог разреда, за које родитељи дају писану сагласност.

(7) Школа у природи се може изводити у континуитету дан за даном или периодично у различитим терминима у току школске године, с тим да њена реализација не смије трајати дуже од пет дана.

(8) Школа у природи се остварује на основу смјерница Завода о реализацији школе у природи.

(9) Екскурзија и излет реализују се на истој дестинацији и са истим садржајем за ученике разреда за који се организују.

Члан 7.

(1) Садржаји екскурзије спроводе се на основу програма који је саставни дио Елабората из члана 3. став 6. овог правилника.

(2) Задаци који се остварују реализацијом програма екскурзије су:

1) проучавање објеката и феномена у природи и уочавање узрочно-посљедичних односа у конкретним природним и друштвеним условима,

2) стицање нових сазнања,

3) развијање интересовања за природу и изграђивање еколошких навика,

4) подстицање испољавања позитивних емоционалних доживљавања,

5) његовање здравих животних стилова и схватање важности здравља,

6) упознавање различитих крајева, живота, културе и традиције у њима,

7) његовање културе сјећања,

8) упознавање занимања људи која су карактеристична за поједине крајеве,

9) развијање позитивног односа према националним, умјетничким и културним вриједностима,

10) изграђивање естетских, културних и спортских потреба и навика,

11) изграђивање позитивних социјалних односа између самих ученика, као и између ученика и наставника.

Члан 8.

(1) Школа у природи као посебан облик наставе изводи се у погодним природним и климатским условима на територији Републике Српске и Федерације Босне и Херцеговине, који омогућавају реализацију предвиђених садржаја програма односно исхода учења, утврђених наставним програмом.

(2) Завод сачињава приједлог крајева и предјела, објеката и манифестација које школе уврштавају у план и реализацију екскурзије, излета и школе у природи.

(3) Избор дестинације за школу у природи врши се с циљем реализације слjedeћих задатака:

1) развијање интересовања за природу кроз истраживачке задатке који продубљују разумијевање садржаја,

2) непосредно упознавање ученика путем посматрања и доживљавања природног окружења (вода, ваздух, земљиште, биљни и животињски свијет, временске промјене и друго),

3) упознавање културно-историјских знаменитости, занимања људи, обичаја, природних и других карактеристика краја,

4) његовање културе сјећања,

5) развијање љубави према природи и еколошке свијести ученика, те њихово упознавање са важношћу одрживог развоја, заштите животне средине и одговорног понашања према природи,

- 6) развој способности посматрања, експериментисања и анализе природних појава, те усвајања истраживачких вјештина,
- 7) унапређивање физичког и менталног здравља ученика кроз боравак и физичке активности у природи,
- 8) омогућавање ученицима да стечена знања успјешно примјењују у свакодневном животу и
- 9) пружање подршке ученицима кроз практично и искуствено учење путем рјешавања конкретних проблемских ситуација, те развијање креативности, самопоуздања у изналажењу иновативних рјешења.

Члан 9.

- (1) За ученике који не присуствују школи у природи организује се настава у школским просторијама.
- (2) Директор школе обуставља извођење екскурзије, излета и школе у природи у случају да су се на планираним дестинацијама за реализацију екскурзије, излета или школе у природи догодиле елементарне непогоде или појаве које могу угрозити здравље и сигурност ученика, те у случају да надлежне институције дају мишљење или препоруку да би путовање на изабране дестинације могло угрозити здравље и сигурност ученика, о чему обавјештава Завод.

Члан 10.

- (1) По реализацији екскурзије, излета и школе у природи извјештаје сачињава стручни тим и стручни вођа пута у сарадњи са ученицима.
- (2) Извјештаји из става 1. овог члана достављају се на увид и мишљење савјету родитеља, савјету ученика и наставничком вијећу.
- (3) Након што савјет родитеља, савјет ученика и наставничко вијеће дају мишљење, извјештаји се комплетирају, те се са коначним извјештајима поново упознају савјет родитеља, савјет ученика и наставничко вијеће.
- (4) Комплетирани и коначни извјештаји достављају се Заводу.
- (5) Одјељењски старјешина упознаје родитеље са коначним извјештајем о реализацији екскурзије, излета и школе у природи.
- (6) Савјет родитеља, савјет ученика и родитељи могу уложити приговор на коначни извјештај о реализованој екскурзији, излету и школи у природи школском одбору у року од пет дана од дана упознавања са истим.
- (7) Коначни извјештаји у складу са ставом 3. овог члана уносе се у годишњи извјештај о раду школе.
- (8) Изузетно од става 7. овог члана, а у случају приговора из става 6. овог члана, извјештаји о реализованој екскурзији, излету и школи у природи уносе се у годишњи извјештај о раду школе након одлучивања о поднесеном приговору.

Члан 11.

- (1) Школа информисе родитеље о програму екскурзије, излета и школе у природи и од њих прикупља податке о учешћу ученика на екскурзији, излету и школи у природи.
- (2) Одлука родитеља о учешћу ученика на екскурзији, излету и школи у природи је добровољна.
- (3) Родитељи који одлуче да ће дијете учествовати у екскурзији, излету и школи у природи о томе дају писану сагласност школи.

Члан 12.

- (1) Ако се екскурзија, излет и школа у природи финансирају у потпуности из средстава школе, школа поступа у складу са прописима којима се регулише област јавних набавки.
- (2) Ако се екскурзија, излет и школа у природи финансирају из средстава родитеља, избор туристичке агенције као понуђача за извођење екскурзије или школе у природи (у даљем тексту: туристичка агенција), те превозника као понуђача за извођење излета или школе у природи (у даљем тексту: превозник), врши се на основу јавног позива за избор туристичке агенције, односно превозника.
- (3) У случају организовања школе у природи када није потребан смјештај за ученике, школа може ангажовати превозника, а уколико изабрана дестинација не захтијева превоз ученика, школа не мора ангажовати туристичку агенцију или превозника.
- (4) Приликом организовања излета, уколико изабрана дестинација не захтијева превоз ученика, школа не мора ангажовати туристичку агенцију или превозника.
- (5) У случају из става 2. овог члана, директор школе формира комисију за избор туристичке агенције, односно превозника.
- (6) Комисију чине три члана:
 - 1) предсједник савјета родитеља,
 - 2) секретар школе и
 - 3) стручни сарадник школе или наставник школе.
- (7) Комисија из става 6. овог члана припрема јавни позив за избор туристичке агенције, односно превозника.
- (8) Јавни позив из става 2. и 7. овог члана се објављује на огласној табли школе и упућује на најмање три адресе туристичких агенција, односно превозника.
- (9) Школа може јавни позив огласити и на интернет страници школе и у другим средствима јавног информисања.
- (10) У јавном позиву за извођење екскурзије или школе у природи треба да буде наведено сљедеће:
 - 1) план извођења,
 - 2) програм путовања,
 - 3) циљеви и садржаји који се планирају реализовати,
 - 4) опис услуге коју ће пружати понуђач, тј. садржај аранжмана,
 - 5) период извршења услуге,
 - 6) врста смјештаја, уколико је потребна,
 - 7) услови које понуђачи морају задовољити да би учествовали у јавном позиву,
 - 8) рок за подношење понуде,
 - 9) адреса и начин достављања понуде.
- (11) У јавном позиву за извођење излета треба да буде наведено сљедеће:
 - 1) план извођења,
 - 2) опис услуге коју ће пружати понуђач,
 - 3) период извршења услуге,
 - 4) услови које понуђач мора задовољити да би учествовао у јавном позиву,
 - 5) рок за подношење понуде и
 - 6) адреса и начин достављања понуде.
- (12) Критеријуми за избор туристичке агенције су:
 - 1) висина укупне цијене аранжмана,
 - 2) број гратис мјеста на плативих 45 ученика,
 - 3) начин плаћања,
 - 4) број понуђених једнаких мјесечних рата и
 - 5) референтна листа.

- (13) Критеријум за избор превозника је висина укупне цијене услуге.
- (14) Комисија из става 5. овог члана сачињава приједлог за избор туристичке агенције, односно превозника, који доставља директору школе.
- (15) На основу приједлога из става 14. овог члана директор школе доноси одлуку о избору туристичке агенције, односно превозника.
- (16) Туристичка агенција, односно превозник који је незадовољан одлуком директора школе има право уложити приговор школском одбору у складу са Законом о основном васпитању и образовању.

Члан 13.

- (1) Туристичка агенција, у складу са критеријумима прописаним у члану 12. став 12. овог правилника може добити максимално 100 бодова.
- (2) Максимални број бодова који се може добити по основу висине укупне цијене аранжмана је 60 бодова, а додјељује се туристичкој агенцији која је предложила најнижу укупну цијену аранжмана на планираној дестинацији које садрже све планиране елементе дефинисане програмом екскурзије или школе у природи, укључујући и порез на додатну вриједност.
- (3) Број бодова за понуђену висину укупне цијене аранжмана од стране туристичке агенције утврђује се на начин да се најнижа понуђена укупна цијена аранжмана подијели са понуђеном укупном цијеном туристичке агенције која се бодује, те се на тај начин добијени износ помножи са максималним бројем бодова, који се по том основу може добити, а прописан је у ставу 2. овог члана.
- (4) Бодовање туристичке агенције по основу броја гратис мјеста утврђује се на следећи начин:
- 1) највећи број бодова (десет) добија она туристичка агенција која је понудила највећи број гратис мјеста на плативих 45 ученика,
 - 2) формула која се користи за утврђивање броја бодова је: број понуђених гратис мјеста од туристичке агенције која се бодује подијели се са највећим бројем понуђених гратис мјеста, а онда помножи са десет.
- (5) Бодовање туристичке агенције по основу начина плаћања, односно броја понуђених једнаких мјесечних рата врши се на следећи начин:
- 1) туристичка агенција која понуди највећи број једнаких мјесечних рата бодује се са 20 бодова,
 - 2) формула која се користи за утврђивање броја бодова је: понуђени број једнаких мјесечних рата од туристичке агенције која се бодује подијели се са највећим бројем понуђених мјесечних рата, а онда помножи са 20.
- (6) Број бодова који туристичка агенција може добити на основу референтне листе утврђује се на основу броја организованих путовања од стране туристичке агенције у претходне три године, а која су у вези са предметом набавке.
- (7) Туристичка агенција која има највећи број организованих путовања у претходне три године, а која су у вези са предметом набавке, бодује се са десет бодова.
- (8) Формула која се користи за утврђивање броја бодова је: број путовања која су у вези са предметом набавке у претходне три године туристичке агенције која се бодује, подијели се са највећим бројем путовања која су у вези са предметом набавке, а онда помножи са десет.
- (9) Комисија рангира туристичке агенције према броју освојених бодова, у складу са критеријумима утврђеним овим чланом и директору предлаже прву са ранг листе.

Члан 14.

(1) Туристичка агенција као понуђач за извођење екскурзије или школе у природи треба да испуњава услове прописане законом којим се регулише област туризма, што доказује сљедећом документацијом:

1) овјерена копија важеће лиценце за обављање послова туристичке агенције издате од стране ресорног министарства и

2) оригинал банковне гаранције за извођење екскурзије или школе у природи.

(2) Превозник као понуђач за извођење излета или школе у природи треба да испуњава услове прописане законом којим се регулише област превоза у друмском саобраћају, што доказује сљедећом документацијом:

1) овјерена копија важеће лиценце превозника за јавни линијски превоз лица или овјерена копија важеће лиценце превозника за јавни ванлинијски превоз лица издате од стране ресорног министарства,

2) овјерена копија извода лиценце за јавни линијски превоз лица или овјерена копија извода лиценце за јавни ванлинијски превоз лица (за све аутобусе којима се врши превоз ученика),

3) овјерена копија потврде о регистрацији возила (за све аутобусе којима се врши превоз ученика),

4) овјерена копија легитимације за возача моторног возила (за сваког возача који врши превоз ученика).

Члан 15.

(1) Школа са одабраном туристичком агенцијом закључује уговор којим дефинише права и обавезе обје уговорне стране које се односе на реализовање екскурзије и школе у природи, а у складу са законом којим се регулише област заштите потрошача и законом којим се регулише област туризма.

(2) На основу уговора из става 1. овог члана, уколико се екскурзија или школа у природи финансирају из средстава родитеља, родитељи ученика са туристичком агенцијом потписују индивидуалне уговоре којима ће се дефинисати начин и рокови плаћања трошкова екскурзије и школе у природи.

(3) Школа са одабраним превозником закључује уговор којим се дефинишу права и обавезе обје уговорне стране које се односе на реализовање излета или школе у природи, те начин и рокови плаћања услуге.

Члан 16.

(1) Директор обуставља почетак путовања:

1) ако туристичка агенција или превозник није прибавио доказ о техничкој исправности возила, што се доказује Записником о техничком прегледу возила, а у складу са законским и подзаконским актима којима се регулише област безбједности саобраћаја,

2) када возачево психофизичко стање оправдано указује да није способан безбједно управљати аутобусом (алкохолисаност, умор, болест и слично), о чему директор одмах обавјештава надлежни орган Министарства унутрашњих послова.

(2) Директор школе, најкасније 48 сати прије почетка путовања, обавјештава надлежни орган Министарства унутрашњих послова о:

1) превознику којег је ангажовала туристичка агенција или школа,

2) мјесту и времену поласка,

3) броју пријављених ученика, наставног и другог особља који учествују у путовању и
4) броју ангажованих возила,
како би била извршена контрола документације о техничкој исправности возила
предвиђених за превоз.

Члан 17.

Ступањем на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о начину
организовања проширеног програма („Службени гласник Републике Српске“, број 37/19,
13/20 и 72/21) у дијелу који се односи на организовање и реализовање екскурзије, излета и
школе у природи.

Члан 18.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику
Републике Српске“.

Број: 07.041/020-2855-2/22
17. септембар 2024. године
Бања Лука

Министар,
Жељка Стојичић, с.р.